

Thomas Czypionka et al.: A gyógyszerértári rendszer egészséggazdasági elemzése. Különös tekintettel a vénymentes gyógyszerek forgalmazására (7. rész): Egyesült Államok

Institut für Höhere Studien (IHS), Wien, Dezember 2017 (143 p.)

Készült az Osztrák Gyógyszerész Szövetség
(Österreichischer Apothekerverband) megbízásából

Kulcsszavak: gyógyszer, gyógyszerértári rendszer, vénymentes gyógyszerek, OTC-k, egészséggazdaság, Egyesült Államok

Forrás Internet-helye: <http://irihs.ihs.ac.at/4347/17/2017-ihs-report-czypionka-analyse-des-apothekensystems.pdf>

4. 6. Egyesült Államok

4. 6. 1. A gyógyszerértári piac

Az Egyesült Államokban 2015-ben 67.469 gyógyszerértár működött. Ez 100.000 lakosra 21,0 gyógyszerértárnak felel meg. A gyógyszerértárok fele élelmiszerboltokban, szupermarketekben, drogériákban és kórházakban működik.

A gyógyszerértárok engedélyezése az adott szövetségi állam gyógyszerhatóságának (*State Board of Pharmacy*) hatáskörébe tartozik. Szövetségi szinten e hatóságok ernyőszervezete a *National Association of Boards of Pharmacies (NABP)*. A gyógyszerértárok működésének szabályozása az egyes szövetségi államok feladata. A gyógyszerértárok számára és földrajzi elhelyezkedésére vonatkozóan nincsenek szabályozások és korlátozások.

Gyógyszerkiadásra jogosult orvosi praxisok

Az 50 szövetségi állam közül 44-ben megengedett, hogy az orvosok gyógyszert adjanak ki a betegeknek. 38 szövetségi államban ez okleveles ápolóknak és egészségügyi szakdolgozóknak is megengedett. Hat szövetségi államban pedig az orvosok számára a gyógyszerkiadás tilos, de ezek közül három államban a félreeső régiókban eltekintenek a tilalomtól. A gyógyszerkiadás pontos szabályai szövetségi államonként változóak. Ezeket a szabályokat az adott *Board of Medicine* határozza meg.

Internetes gyógyszerértárok

Az Egyesült Államokban az internetes gyógyszerértárok mind vényköteles, mind vénymentes gyógyszereket forgalmazhatnak. Az internetes gyógyszerértárok 90%-a az Egyesült Államokban hatályos jogszabályok körén kívül működött. A minőségügy javítása és a fogyasztóvédelem érdekében a *National Association of Boards of Pharmacy (NABP)*

bevezetett egy tanúsítási programot (*Verified Internet Pharmacy Practice Site – VIPPS Programme*). A tanúsítvány megszerzése érdekében az internetes gyógyszertáraknak meg kell felelniük mind azon szövetségi állam jogszabályainak, amelynek a területén székhelyük található, mind azokénak, ahova gyógyszereket küldenek. 2016-ban 48 internetes gyógyszertár teljesítette a tanúsítás feltételeit.

4. 6. 2. A gyógyszerek klasszifikációja, különös tekintettel a vénymentes gyógyszerekre

Az Egyesült Államokban a gyógyszerengedélyezés az amerikai gyógyszerhatóság (*USA Élelmiszerbiztonsági és Gyógyszerészeti Hivatala – U. S. Food and Drug Administration – FDA*) hatáskörébe tartozik. A vényköteles gyógyszereket mindenképpen engedélyeztetni kell a gyógyszerhatóságnál. A vénymentes gyógyszerek, amennyiben azok megfelelnek a gyógyszerkönyv követelményeinek, nem teszik szükségessé a gyógyszerhatóság általi engedélyezést.

Az Egyesült Államokban a következő két kategória között tesznek különbséget:

- vényköteles gyógyszerek,
- vénymentes gyógyszerek.

Vényköteles gyógyszerek az Egyesült Államokban gyógyszertárakban, internetes gyógyszertárak által, orvosok által és kórházakban forgalmazhatók.

Vénymentes gyógyszerek élelmiszerboltokban, szupermarketekben és Interneten is árusíthatók.

Az Egyesült Államokban a vénymentes gyógyszerek forgalmazását nem kötik feltételekhez. Kivételt képeznek:

- Azok a gyógyszerek, amelyeknél az eladott mennyiséget kontrollálni kell. Ezeket az árusítóhelyek közönség számára nem hozzáférhető helyiségeiben kell tárolni.
- Azok a gyógyszerek, amelyek árusítása minimális életkorhoz kapcsolódik. Ezek forgalmazása gyógyszertárakban történik.

4. 6. 3. A piac deregulációját célzó reformok

Az utóbbi évtizedekben az Egyesült Államokban nem került sor a gyógyszertári piac deregulációját célzó reformokra. Ennek oka, hogy az Egyesült Államokban a gyógyszertári piac szabályozása egyébként is igen csekély mértékű.